

BELOKRANJEC

November 2019, št. 11/XXII

DOLGOŽIVE LJUDSKE UNIVERZE

Na Zavodu za izobraževanje in kulturo Črnomelj so 12. Novembra, v sklopu praznovanja 60-letnice organiziranega izobraževanja odraslih v Sloveniji, pripravili strokovno srečanje z naslovom *Dolgožive ljudske univerze*. Na dogodku so se zbrali predstavniki ministrstva za izobraževanje, znanost in šport z župani in direktorji ljudskih univerz z vseh koncev Slovenije ter razpravljali o položaju ljudskih univerz ter spremembah, ki jih je prinesel lani sprejet Zakon o izobraževanju odraslih. Na dogodku so bili navzoči tudi predstavniki kantonalnih ministrstev za izobraževanje odraslih iz Bosne in Hercegovine.

Večina ljudskih univerz po Sloveniji letos praznujejo 60 let, saj je bila leta 1959 sprejeta odločitev, da se te institucije ustanovijo po vsej državi. Imenovale so se delavske univerze, izobraževale pa so večinoma delavce po podjetjih, ki niso imeli dokončane osnovne ali poklicne srednje šole. Že takrat pa so se uporabniki lahko učili na primer tujih jezikov. Dandanes skoraj ni uporabnika z nedokončano osnovno šolo. So pa programi, ki jih izvajajo posamezne ljudske univerze, precej odvisni od uspešnosti prijav na razpise za evropska sredstva, pri ministrstvih in na trgu. Ustanoviteljice ljudskih univerz so namreč občine, ki skrbijo le za manjši (v povprečju 11-odstotni) delež njihovega financiranja. »Po 60-ih letih ugotavljamo, da smo ljudske univerze močnejše in boljše kot kdajkoli prej, seveda pa si želimo našega razvoja tudi v prihodnje,« je v svojem nagovoru povedala mag. Nada Žagar, direktorica črnomaljskega Zik-a.

Pomembne novosti Zakona o izobraževanju odraslih, ki ureja javno službo in vzpostavlja javno mrežo zavodov, ki izvajajo izobraževanje odraslih, je predstavila Elvira Šušmelj, generalna direktorica Direktorata za srednje in višje šolstvo ter izobraževanje odraslih. Povedala je, da so nov zakon sprejeli z zavedanjem o pomenu izobraževanja odraslih, ki bo zaradi hitrega tehnološkega razvoja v bodoče postajalo vse bolj pomembno ter z željo vzpostaviti čim boljše pogoje za delovanje ljudskih univerz. Ključni namen

pri pripravi zakona je bil urediti razmerje med javnim interesom in javno službo, zakon pa med drugim zagotavlja tudi stabilnejše financiranje zavodov, ki izvajajo izobraževanje odraslih in jih povezuje v javno mrežo. Direktorji ljudskih univerz so ob tem izrazili zaskrbljenost glede prihodnjega financiranja svojih programov, saj se sedanja evropska finančna perspektiva izteče leta 2022. Zato so poudarili tudi pomen občin, kot ustanoviteljic ljudskih univerz, saj se občine po njihovem velikokrat ne zavedajo pomembnosti ohranjanja tovrstnih organizacij v lokalnem okolju. Magister Bojan Hajdinjak, predsednik Zveze ljudskih univerz Slovenije je ob tem občine pozval, da stopijo nasproti ljudskim univerzam, saj so slednje po njegovem v šestih desetletjih obstoja dokazale, da znajo delati dobro in so pomemben člen v delovanju lokalne skupnosti.

Strokovno srečanje so v avli črnomaljskega kulturnega doma pospremili tudi s predstavitvijo delovanja študijskih krožkov v Beli krajini, ki tukaj delujejo že 25 let.

Mitja Novak

